

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE PSICOPEDAGOXÍA
CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DE A CORUÑA
TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 163/2015)
CURSO 2024/2025

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN										
PSICOPEDAGOXÍA (2º CUAD.)										
ESPECIALIDADE:	Pedagogía					ITINERARIOS:	Pedagogía xeral e da linguaxe musical			
CARÁCTER:	Obrigatorio					TIPO DE CLASE:	COLECTIVA			
DEPARTAMENTO:	Pedagogía xeral e da linguaxe musical					XEFE DE DPTO.:	Adriana Cristina García García			
CURSOS	1º curso	2º curso	3º curso	4º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA:	Adriana Cristina García García			
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais:	4
ECTS/CUAD.				6					Observacións:	
DOCENTES:	NOME E APELIDOS					EMAIL/TEL/WEB		TITORÍA		
	Adriana Cristina García García					aulamusicaldeadriana@gmail.com		Luns de 17:30 a 18:30 h.		

2. DESCRITOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR: Fundamentos de psicoloxía evolutiva. Teorías da aprendizaxe. Estilos de ensinanza-aprendizaxe. Motivación. Metacognición. O desenvolvemento da competencia emocional. Ensinanza para o aprendizaxe de coñecementos, a autorregulación, a creatividade e a tolerancia.	
COÑECEMENTOS PREVIOS: Os correspondentes a materia de Teoría da Educación.	
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS (OPCIONAL)	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	1, 2, 3, 8, 15
COMPETENCIAS XERAIS:	18, 24, 25
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	1, 5, 9
Ver a lista e descrición de competencias no Decreto 163/2015	

3. OBXECTIVOS	
DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Comprender a importancia do bo ensino e de ser un profesor experto así como o papel da teoría e a investigación na psicoloxía educativa.	T1 T2 T8 T15 X18 X24 X25 E1
2. Coñecer as implicacións das teorías de Piaget e de Vygotsky para o ensino de alumnos de distintas idades.	T1 T2 T8 T15 X18 X24 X25 E1 E5
3. Investigar o xeito como o profesorado fomenta a autoestima no seu alumnado, razoando a función dos pares e das familias no desenvolvemento desta.	T1 T2 T3 T8 T15 X18 X24 X25 E1 E5
4. Coñecer as etapas do desenvolvemento moral nos alumnos e os motivos que impulsan a facer trampa ou á agresividade nas distintas idades. Aplicar estratexias para axudar ao alumnado futuro que se enfrontará a desafíos e riscos.	T1 T2 T3 T8 T15 X18 X24 X25 E1 E5
5. Aprender a utilizar a análise condutual aplicada para resolver problemas académicos ou condutuales comúns. Coñecer as consecuencias que poden seguir a calquera conduta e os efectos que terían sobre condutas futuras.	T1 T2 T3 T8 T15 X18 X24 X25 E1 E5
6. Aprender a motivar a transferencia positiva da aprendizaxe.	T1 T2 T3 T8 T15 X18 X24 X25 E1 E5
7. Estudar as perspectivas constructivistas da aprendizaxe e como incorporar a indagación, a aprendizaxe baseada en problemas, as conversacións instrucionais e as aprendizaxes cognoscitivas ao ensino.	T1 T2 T3 T8 T15 X18 X24 X25 E1 E5

4. CONTIDOS		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Psicoloxía educativa.	1.1. O papel da Psicopedagogía. 1.2. Modelos de desenvolvemento: mecanicista, organicista, contextual-dialéctico. 1.3. Maduración, aprendizaxe e desenvolvemento. Períodos críticos. 1.4. Factores de desenvolvemento: herdanza e medio ambiente. 1.5. O problema dos estadios en psicoloxía evolutiva.	1
2. Principais teorías da Psicoloxía Evolutiva: Gesell e Wallon.	2.1. Gesell: Lei de reincorporación en espiral. Ciclo de desenvolvemento. 2.2. Wallon. Factores e leis de desenvolvemento.	0.5
3. Principais teorías da Psicoloxía Evolutiva: Teorías psicoanalíticas.	3.1. S. Freud: estrutura da personalidade, consideracións topográfica e estrutural. Estadios no desenvolvemento psicosexual. 3.2. A. Freud: desenvolvemento dos mecanismos de defensa. Aplicación da psicoanálise á infancia e adolescencia. Fases da súa terapia psicoanalítica. 3.3. Spitz: relacións entre o neno e a nai. Relacións obxectuais. Etapas e organizadores no primeiro ano. Depresión analítica e síndrome hospitalaria. 3.4. M. Klein: etapas no primeiro ano de vida (esquizoparanoide e depresiva).	1
4. Principais teorías da Psicoloxía Evolutiva: Piaget.	4.1. Teoría da epistemoloxía xenética. 4.2. Estadios do desenvolvemento. 4.3. Implicacións pedagóxicas da teoría de Piaget. 4.4. Teorías neopiagetianas. Principais críticas á teoría de Piaget.	1.5
5. Principais teorías da Psicoloxía Evolutiva: Vygotsky.	5.1. Teoría sociocultural de Lev Vygotsky. 5.2. Implicacións pedagóxicas da teoría de Vygotsky	1,5
6. O desenvolvemento cognoscitivo.	6.1. O sistema nervioso. O cerebro e o desenvolvemento cognoscitivo. 6.2. A estrutura da intelixencia. Teorías. 6.3. A memoria. Tipos, procesos, organización...	2
7. O desenvolvemento persoal, social e moral.	7.1. A teoría de Erikson. 7.2. O desenvolvemento moral segundo Kohlberg; alternativas. 7.3. O establecemento da identidade e a socialización.	1
8. A motivación na aprendizaxe e no ensino.	8.1. A motivación. Tipos: intrínseca e extrínseca. 8.2. Teorías xerais sobre a motivación. 8.3. Metas, intereses e emocións. 8.4. Esquemas do eu: creencias, autonomía, autodeterminación, valía persoal.	1,5
9. Perspectivas conductistas da aprendizaxe.	9.1. Contigüidade e condicionamento clásico. 9.2. Pavlov. 9.3. Condicionamento operante. 9.4. Thorndike e Skinner. 9.5. Análise conductista aplicado. 9.6. Modelos conductistas sobre a aprendizaxe e o ensino.	2
10. Perspectivas cognoscitivas da aprendizaxe.	10.1. O modelo do procesamiento da información na memoria. 10.2. Metacognición, autorregulación e diferenzas individuais. 10.3. Procesos cognoscitivos complexos: aprendizaxe por descubrimento, ensino expositivo, solución de problemas...	2
11. Perspectivas social cognoscitiva e constructivista da aprendizaxe.	11.1. Aprendizaxe por observación. 11.2. Constructivismo e aprendizaxe situada. 11.3. Aprendizaxe por indagación. 11.4. Aprendizaxe baseada en problemas.	2
TOTAL SESIÓNS:		16

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición maxistral	45		45
Práctica individual: estudo e análise de casos.		70	70
Práctica colectiva: análise de casos.	10	4	14
Lectura guiada e comentario de fontes	6	12	18

Portafolios		30	30
Titorías	1		1
Actividades de avaliación	2		2
TOTAL HORAS:			180

6. AVALIACIÓN			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Proba escrita	Memorización e asimilación dos contidos referidos nesta programación.	T1, T2, T3, T8, T15 X18 E1, E5, E9	50%
Asistencia Presencial	Participación de forma activa en clase, preguntando cantas dúbidas se presenten e propoñendo todos os proxectos que se nos ocorran, sexan grandes ou pequenos.	Todas	20%
Portafolios	Colección sistemática do traballo: revisións, auto-análise, reflexións, xogos, ideas principais dos contidos, conclusións do traballo en equipo, síntese da pescuda de información, exercicios, auto-avaliacións, dúbidas resoltas, apuntes, reseñas e comentarios de fontes,....	Todas	20%
Análise de casos	Aplicación dos contidos ás diferentes situacións que se propoñan.	Todas	10%
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
Proba escrita	Memorización e asimilación dos contidos referidos nesta programación.	T1, T2, T3, T8, T15 X18 E1, E5, E9	50%
Portafolios	Colección sistemática do traballo: revisións, autoanálise, reflexións, xogos, ideas principais dos contidos, conclusións do traballo en equipo, síntese da pescuda de información, exercicios, auto-avaliacións, dúbidas resoltas, apuntes, reseñas e comentarios de fontes,....	Todas	20%
Análise de casos	Aplicación dos contidos ás diferentes situacións e contextos que se propoñan.	Todas	30%
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA AVALIACIÓN CONTINUA CON MÁIS DE CATRO FALTAS)			
Proba escrita	Memorización e asimilación dos contidos referidos nesta programación.	T1, T2, T3, T8, T15 X18 E1, E5, E9	50%
Portafolios	Colección sistemática do traballo: revisións, auto-análise, reflexións, xogos, ideas principais dos contidos, conclusións do traballo en equipo, síntese da pescuda de información, exercicios, auto-avaliacións, dúbidas resoltas, apuntes, reseñas e comentarios de fontes,....	Todas	20%
Análise de casos	Aplicación dos contidos ás diferentes situacións e contextos que se propoñan.	Todas	30%
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
Proba escrita	Memorización e asimilación dos contidos referidos nesta programación.	T1, T2, T3, T8, T15 X18 E1, E5, E9	50%
Portafolios	Colección sistemática do traballo: revisións, auto-análise, reflexións, xogos, ideas principais dos contidos, conclusións do traballo en equipo, síntese da pescuda de información, exercicios, auto-avaliacións, dúbidas resoltas, apuntes, reseñas e comentarios de fontes,....	Todas	20%

Análise de casos	Aplicación dos contidos ás diferentes situacións e contextos que se propoñan.	Todas	30%
<p>Observacións aplicables a tódolos tipos de avaliacións e convocatorias: Para aprobar a materia haberá que entregar tódolos traballos e obter alomenos un cinco en cada apartado.</p> <p>SISTEMA DE CUALIFICACIÓN:</p> <p>Cualificarase en función da seguinte escala numérica de 0 a 10, con expresión de un decimal, á que poderá engadirse a súa correspondente cualificación cualitativa (Orde do 21 de novembro de 2016, Artigo 31)</p> <p>0-4,9: Suspenso 5,0-6,9: Aprobado 7,00-8,9: Notable 9,00-10: Sobresáinte</p> <p>PROCEDIMENTO PARA A MATRÍCULA DE HONRA: A matrícula de honra poderá ser outorgada aos estudantes que obteñan unha cualificación igual ou superior a 9,0. O seu número non poderá exceder do 20% dos estudantes matriculados na materia no correspondente cuadrimestre, agás que o número de estudantes matriculados sexa inferior a 20, nese caso poderá concederse unha soa matrícula de honra. No caso de que varios alumnos cumpran os requisitos de obtención da matrícula de honra, esta será concedida a quen alcance a maior nota final. En caso de empate, terá máis peso a cualificación da proba escrita. A profesora poderá decidir non conceder a matrícula de honra se a algunha das ferramentas de avaliación correspondeu unha cualificación menor de 8.</p>			

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS	
DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
<p>Deberanse cumprir as disposicións vixentes no marco do establecido no <i>Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social.</i></p> <p>Asimesmo terase en conta a <i>ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.</i></p>	<p>Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.</p>

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS
<ul style="list-style-type: none"> AUSUBEL, D.; NOVAK, J.; HANESIAN, H. <i>Psicología educativa</i>. Ed. Trillas. BERGAN, J.; DUNN, J. <i>Psicología educativa</i>. Noriega editores. BLAKEMORE, S.J.; FRITH, U. <i>Como aprende el cerebro. Las claves para la educación</i>. Ariel, Barcelona, 2017. COLL, C.; PALACIOS, J.; MARCHESI, A. <i>Desarrollo psicológico y educación</i>. Alianza psicología. DURKHEIM, E. <i>Educación y sociología</i>. Ediciones Península. HARGREAVES, D. <i>Música y desarrollo psicológico</i>. Graó, Barcelona, 1998. HEMSY DE GAINZA, V. <i>La educación musical frente al futuro</i>. Ed. Guadalupe. HEMSY DE GAINZA, V. <i>La transformación de la educación musical a las puertas del siglo XXI</i>. Ed. Guadalupe. LEVITIN, D.J. <i>Tu cerebro y la música</i>. RBA, Barcelona, 2018. NOVAK, J. <i>Teoría y práctica de la educación</i>. Alianza universidad. PALACIOS, J.; MARCHESI, A.; COLL, C. <i>Desarrollo psicológico y educación</i>. Alianza, Madrid, 2014. PINILLOS, J. L. <i>Principios de psicología</i>. Alianza universidad. QUINTANA CABANAS, J. M. <i>Sociología de la Educación</i>. Dykinson. QUINTANA CABANAS, J. M. <i>Pedagogía Social</i>. Dykinson. RUIZ MARTÍN, H. <i>¿Cómo aprendemos? Una aproximación científica al aprendizaje y la enseñanza</i>. Graó, Barcelona, 2020. SLOBODA, J. <i>La mente musical: la psicología cognitiva de la música</i>. Machado, Madrid, 2012. SPRINTHALL, N.; SPRINTHALL, R.; OJA, S. <i>Psicología de la educación</i>. Grawhill. VV.AA. <i>Manual de psicología de la educación. Para docentes de Educación Infantil y Primaria</i>. Pirámide, Madrid, 2016. WOOLFOLK, A. <i>Psicología educativa</i>. Pearson educación.